

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Döntő csata napja.

Pécs, 1897. november 4.

Mire a jelen sorok napvilágot látnak, az osztrák parlamentben már folyik az az ádáz küzdelem, a mely hosszú időre dönteni lesz hivatva nemcsak Ausztria, de az egész osztrák-magyar monarchia sorsa fölött. A kiegyezési provizorium tárgyalását folytatja a bécsi Reichsrath ma este 7 órakor kezdődő ülésében s ki van mondva az ítélet, hogy ha a provizorium javaslatot ebben az ülésben sem sikerül első olvasásban keresztülhajtani, akkor szétkergetik az alkotmányos törvényhozó testületet s kormányozzák Ausztriát császári pátensekkel, mint a boldog emlékezetű Bach uralma alatt.

Könnyen magyarázható érdeklődéssel tekint ez elé a világtörténelmi jelentőségűnek ígérkező ülés elé az egész Európa, de különösen aggódó szorongással lessük mi magyarok annak fejleményeit, mert az osztrák alkotmányosság esetleges felfüggesztése a mi közjogi berendezkedésünk súlyos válságát is felidézi s ezt a hatalom polcán ülő jelenlegi kormány s annak hűségese többsége mellett ez idő szerint alig tarthatjuk üdvösnek Magyarországra nézve, bármennyire hívei is vagyunk a hatvanhetes kiegyezés megváltoztatásának.

Pedig a Reichsrath mai döntő csatájának végkimenetele felől alig lehetünk kétségben. Hasztalan terjesztgették a múlt heti vereség után Badeni lapjai a győze-

lemre való kilátás kedvező esélyeit, hasztalan volt az uralkodó személyes közbelépése: a helyzet ezen a héten nem hogy javult volna, de határozottan rosszabbra fordult.

A német ellenzék a multkori győzelem által megittasulva még frissebb harci kedvvel indul a küzdelembe, a többség sorai pedig ingadoznak, az antiszemitákra és Dipauli német csoportjára Badeni nem számíthat többé, a mi ha a többséget nem is enyészeti el, de az ellenzék önbizalmát annyira fokozza, hogy az obstrukció erőszakos elnyomására irányuló minden kísérlet könnyen valóságos — és nem képletes értelemben vett — csatatérre változtathatja a parlament tanácskozó termét, s az eredmény ekkor is csak ugyanaz, a birodalmi alkotmány felfüggesztése lehet, a mi bekövetkezik a szóharcban való győzelem esetén.

És minden jel oda mutat, hogy ennek az eredménynek az elérése képezi a végcélját úgy Badeninek, mint az obstruáló ellenzéknek. Badeni nyugodt kormányzást vár tőle s azért nem lépett az egyezkedés útjára, sőt még ő felségét is sikerült rábirnia, hogy az ellenzékkel szóba se álljon, pedig ily válságos időkben a korona soha sem szokott megelégedni a kormány egyoldalú információjával, hanem meghallgatja a különböző pártok vezéreiből s ezeket esetleg személyes befolyásával is igyekszik békésebbre hangolni.

Badeni e helyett az elrettentés eszközét választotta, támaszkodva a korona

feltétlen bizalmára, kihirdette, hogy ha az ellenzék nem tér ki az utjából, elgázolja erőszakkal, s ha a parlamenti többség ebben nem nyújt neki segédkezet, kidobja az egész parlamentárizmust az államgépzetből.

Csak hogy nem áll olyan ellenzékkel szemben, a melyet ilyen fenyegetéssel elrettenteni lehetne, sőt ellenkezőleg ez csak fokozza azt a szenvedélyességet, a melyet csak egy lépés választ el a tetteleges forradalomtól. És a német ellenzék, a mely eddig is nem parlamenti küzdelmet, hanem a legdurvább fajharcot folytatta, az erőszak politikájával szemben kész a tettegesség terére is lépni, hogy veszélyeztetett felsőségét visszanyerje.

Ebben a küzdelemben a németségre az alkotmány felfüggesztése éppen nem lehet elrettentő hatással, hiszen a szláv elem felülkerekedését csupán ennek az alkotmánynak tulajdonítja s a történelem tanuságára támaszkodva bizva bizik benne, hogy az abszolút osztrák monarchia nem lehet más mint német; már pedig többre becsüli saját felsőbbségét a birodalomban, mint az alkotmányt, a mely ezt a felsőbbséget kicsavarta kezéből.

Mindezek a jelenségek ránk magyarokra elég biztatók lennének abban a tekintetben, hogy abból az alárendelt közjogi viszonyból s abból a gyarmati függésből szabaduljunk, a melyet a hatvanhetes törvény az osztrák alkotmányosság ürügye alatt kerített a nyakunkba, mert annyi

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Szociálisták halottak estéje és a népkönyha.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Ujabb időben nagy kedvet kaptam az irka-firkálásra. Kivált most, a midőn az ősz a tél-apóval szövetkezik, nagyon itt az ideje, hogy ne csak gondolkozzunk, együnk, igyunk és pipáljunk, hanem valamit tegyünk is a — szegények érdekében.

Könnyű a 32 levelű ördög bibliája mellett nemzeti csöndest (terblit), kocsis-játékot (huszonegyest), ruhmáriást, dominót, vagy sakkot, avagy bármi néven nevezendő játékot megcselekedni. Halb szájdlni és pikkolózni sem nagy kunszt. Telik hébe-korba egy-két üveg pezsgőre is, sőt a cigány is megél, ugy, a hogy.

Ámde hogy mi lesz a télen, mi történik a sok Isten-teremtette szegény embertársainkkal? ki az ördög törődik ilyesmivel?!

Persze-persze. Könnyebb költeni, mint szerezni és adakozni. De miből éljen az a földönfutó, a ki az éhséggel és a ruhátlansággal küzd?!

Kedves hölgyeim és uraim! Ugy-e bár hallottak kedvességek már valamit az u. n. szociálistákról?

Kegyelmességek szidják és utálják a társadalomnak ezen »rákfenéi«-t. Pedig nincs igazuk. Kegyedék, a kiknek több anyagi és szellemi vagyonuk van, mit az önök által lenézett, megvetett és megutált »gyütt-ment kodisok«-nak, igen is, vagyonos hölgyeim és uraim, kegyedék az okai, hogy vagynak u. n. szociálisták.

Valamikor — a régi jó időkben — még ezt a szót: szociálista, nem is hallottuk. Ma már oda jutottunk, hogy kezdünk tőlük félni. Nem is alaptalanul! Nem is ok nélkül! Sokan vannak ám az elégedetlenek táborában! Sokkal többen, mint vélik, mint gondolják.

No de, hiába prédikálok én e szerény helyen a szociálistákról, jól tudom, hogy falra borsót hányok, vagy mondjuk más közmondással: a pusztába kiáltok.

Irtak már sok vezér-cikkelyt, tárcát, fölhívást s más egyéb című szózatot e tárgyban, de — mind hiába! Kár minden szóért és betűért, amit e tárgyban az ember elmond, vagy leír.

A mai társadalom beteg. Ezt elismeri gazdag és szegény egyaránt.

És kik tették beteggé? Kik létesítették az u. n. szociálistákat? A proletárok? Oh nem! A koldusok? Oh dehogy? A mindennapi megélhetési viszonyokkal biztosított egyének? Azok sem!

— Hát ugyan kicsodák? — fogják sokan kérdezni.

Nem maradok adós a felelettel. Önkénytelenül kicsuszik a tollamból e két szó: az anyagiakban bővelkedők!

Igen kedves urhölgyek és urak. A gazdagok teremtették a szociálistákat!

— Azt mondják, hogy erős és alaptalan vád?!

— No, no, majd meglátjuk, hogy kinek lesz igaza.

— Kezdjünk ismerkedni. Méltóztatott már hallani e közmondást: *élni és élni hagyni?*

— Hogyne! — felelik minden oldalról.

— És kegyeskedett e mondás szerint cselekedni is?

— Szerkesztő ur! ha ilyen izetlen kérdésekkel faggatja az ön cikkezője az olvasóit, akkor inkább

Ez a sok pont a sor végéig a kérdésre a felelet. Hogy mi a pontok tartalma, azt jól tudják azok, kik a sorok között is tudnak olvasni.

tény, hogy az a kiegyezés, melyet a mi kormánypartunk örök időre szóló változhatatlan alkotásnak hirdetett, az abszolút hatalommal kormányzott Ausztriával szemben végre nem hajtható.

Ebből a dolog józan logikája szerint az következnek, hogy azt az önrendelkezési jogot, a melyet az osztrákok alkotmányos befolyásának respektálásával hatvanhétben feladtunk, a magunk részére visszaállítsuk és a pragmatika szankció által meghatározott perszonál uniót valósítsuk meg, a mely csak kölcsönös, de nem közös védelmet tesz köteleességünké.

De Bánffyót ezt nem várhatjuk, hanem bizonyosak vagyunk benne, hogy az osztrák alkotmányosság bukása esetén a hatvanhetes törvényt nem a perszonál unió felé fogja fejleszteni, hanem egyszerűen kidobja belőle azokat az alkotmányos garanciákat, a melyeket annak alkotói oly nagy gonddal építettek s meghagyja Magyarországot ugyanabban a közösségben az abszolút Ausztriával, a minőben voltunk annak alkotmányos képviselőivel.

Ettől pedig a mi alkotmányunk eltörléséig csak egy lépés, mert évés közben jó meg az étvágy s nagyon könnyen arra a meglepetésre ébredhetünk egy szép napon, hogy mivel Európa közepén manapság kényuralom sokáig fenn nem tarthatja magát, kapunk közös birodalmi alkotmányt, a milyennel már Schmerling akart boldogítani bennünket.

A mi akkor hajótörést szenvedett a magyarok ellenállásán, az most játszva keresztülmegy, hisz azóta nagyon megokosodtunk és a napidíj is nagyobb Bécsben, mint idehaza minálunk.

Ezért félünk mi most az osztrák alkotmány bukásától.

*** Végrehajtás a szerb hitközség ellen Mohácson.** Az egyházmegyei hatóság — mint azt annak idején közöltük — Jagics József vizsgáló biztos által vizsgálatot foganatosított a mohácsi g. k. szerb hitközség s elnöke Stajevics János ellen a hitközségi adminisztráció és vagyonkezelés körül

Halottak estéjén én is leestem a temetőbe. Bámulva szemléltem azt a roppant fényűzést, amit egyesek fényes világítás mellett bemutattak. A sok-sok sirhant között többet láttam olyant, a mi az én anyámaszszony szívemet nagyon megthotta. Ha hivatásos tárca-író lennék, ezekről sok szépet tudnék írni. Így azonban maradunk az egyszerű irka-firkáló észjárása mellett és — kritizáljunk továbbá a magunk módja szerint.

Megütközve láttam egy igen ismeretes és gazdag polgári család sirboltjánál, hogy a siremléket egy koszorú sem díszíti. (Zárójel között megjegyzem, hogy az égő gyertyák s a kivilágított temetői diszlampa nem hiányzott a kripta tetejéről.)

Félóra múlva a véletlen összehozott bennünket e családi sirboltban nyugvó igen jó módú polgárnak egyik fiáival, a ki — anélkül, hogy beszéltünk volna vele erről a dologról egy szót is — átad nekem szép pár forintot, hogy ez összeget koszorúmegváltás címén küldjem a népkönyha javára.

Ez az egész dolog az első pillanatban nagyon érdektelennek és unalmasnak látszik. Pedig nem úgy van. Ez a tisztelt fiatal ember e szerény tettevel sokkal okosabbat, többet, szebbet, jobbat cselekedett, mintha jó

tapasztalt rendtelenségek miatt. A vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy az egyházm. hatóság Stajevics elnöki állásától elmozdította, s a rendtelenség által a hitközségnek okozott károk megtérítésére kötelezte. Egyben utasította a hitközséget más elnök választására, s a határozat vagyoni felelősségre vonatkozó részének foganatosítására.

A hitközség azonban, többszöri utasítás dacára, megtagadta az engedelmességet. Erre az egyhm. hatóság saját hatáskörében Dr. Andrics Tivadar mohácsi ügyvédet nevezte ki hitközségi elnökül, s egyidejűleg Dumcsa Jenő szt.-endrei polgármester, egyházmegyei bizottsági tagot küldötte ki a fenti határozat végrehajtására, az adminisztráció és vagyonkezelésnek Dr. Andrics kezéhez átadására.

Minthogy azonban a hitközségi választmány eddigi engedetlen magatartása alapos gyanút kelt arra nézve, hogy a kiküldött végrehajtónak is ellentáll, az egyhm. hatóság megkereste vármegyénk alispánját, hogy az egyhm. határozat foganatosításánál nyújtson a kiküldöttnek a mohácsi főszolgabíró által rendőri asszisztenciát.

Néhány nap múlva tehát lesz módunk látni, miként szereztetik egyházi határozatnak rendőri segélyvel érvényt!

*** Alsó-lendvai mandátum a bíráló bizottság előtt.** Az országgyűlési képviselőház VIII. bíráló bizottsága Fest Lajos elnöke és Jagics József előadása mellett ma kezdi meg a kérvénnyel megtámadott alsó-lendvai választás tárgyalását. A választáson Dr. Mandl Pál kormányparti jelölt ellenében Dr. Marsovszky Endre néppárti lett megválasztva 782 szótöbbséggel. A bizottság ennek dacára vizsgálatot rendelt; mert kérvényezők felhozott okiratokkal támpontokat szolgáltatottak arra nézve, hogy a szavazás körül a választási törvény lényeges határozatai megsértettek s hogy a néppárt felekezete s nemzetiség ellen izgatott, terrorizált és fanatizált. Aidinger János vizsgáló biztos foganatosította a vizsgálatot, 360 tanut hallgatott ki, 248 jkvét vett fel s 1300 frtot adott ki eljárási és tanulköltségekre. A tárgyalás előre láthatólag két napig tart. Képviselői körökben érdeklődéssel tekintenek a hozandó határozat elé.

Hirek.

Pécs, 1897 november 4.

Magyarosítás a Darázsfészekben.

Arra a hirre, hogy *Vlassits* Gyula miniszter 2000 forintokat ajánlott fel a tudományos Akadémiának egy magyar szótár készi-

pár forintokkal vásárolt koszorúkkal tele díszíti azt a drága siremléket.

Kérem ne értsenek félre. Én nem a halottak iránti kegyelet ellen szolok, hanem azokról a fölösleges vak parádékról, amilyeneket évről-évre cifrábnál cifrább kiadásban látunk ott a holtak birtokán. Nem lehetne annak a sok fölösleges kiadásnak jobb helyet találni?

Mennyivel kevesebb lopás, betörés és rablás történne egy télen át, ha a szegény emberről a hideg, éhség és szomjuság elleni küzdelmeiben a jobb módúak gondoskodnának.

Telt hasu ember nem hisz az éhségnek. Könnyű vizet prédikálni és bort inni. Beszélni és írni nem kunszt, de gyűjteni és adakozni, — ez már valami. (Csekélységem e téren való ténykedéséről időnkint beszámol e b. lap t. szerkesztőse.)

Ámde, hogy tárgyam lényegénél maradjak, bővebben kellene szólnom a *népkönyhárol*.

A ki tudja, hogy a »Pécsi Jótékony Nőegylet«-nek milyen fáján termett a népkönyha eszméje, mi annak a célja, annak fölösleges itt prédikálnom. A ki pedig nem tudja, hogy mi az, — az majd megtudja, ha ő, vagy gyermekei fognak ott melegedni és ebédelni, — olcsón, vagy teljesen ingyen.

tésére, a Darázsfészekben levő *Csütörtökösök* asztaltársasága ma délután nagy népgyűlést tartott, a melyen tisztelettel alul nem irt is résztvettem.

Én az egész gyűlés tartama alatt komoly képpel hallgattam s csupán a gyűlés végén vettem részt érdemlegesen, mint indítványozó. A mint felállottam, alig tudtam szóhoz jutni a sok »halljuk«-tól s a mint a zaj csillapult, mint biztos forrásból tudom, a következő indítvánnyal állottam elő: Tisztelt hölgyeim és uraim! Mi, kik ma erre az inpozáns népgyűlésre összejöttünk, ne engedjük azt, hogy drága nyelvünkbe a logikával ellenkező dolgok, kifejezések csuszszanak; ne engedjük, hogy édesen hangzó nyelvünk úgy elfajuljon, mint a német nyelv, mely itt-ott egyes kifejezéseiben nevetséges és következtelen. Szabad legyen erre példákkal szolgálnom. (Halljuk! Halljuk!)

Dacára annak, hogy a férfit jelentő szók himneműek, s nőt jelentő szók nőneműek, még is azt mondja a német, hogy: Das Frauentimmer = a nőszemély. Ez tisztelt hölgyeim és uraim, nemcsak következtelenség, logikatlanság, hanem udvariatlanság a szép nemmel szemben, a kik a teremtés koronái még akkor is, ha azok németek (udvariatlanság! kiálták egyhangulag, valóságos gorombaság.)

Méltóztassanak meggondolni t. hölgyeim és uraim, hogy míg a subickos skatulyát a Der Schachtel szóval, tehát a der nevelővel jelzi a német, addig az erénynek, a szendőségnek, a szerelemnek, a bájosságának, a szüziességnek ártatlan skatulyáját, a nőszemélyt das névelővel ocsmányítja. (Pfuj, tájli! ordítá az egész tömeg.) Hát még miféle torzszülötte lehet az az Istennek, a mely bár férfit jelent s mégis nőnemű pl. die Mannsperson = a férfiszemély. (Bolondság kiálták többen.)

Azonban sajnos, t. hölgyeim és uraim, hogy a mi drága nyelvünk sem ment az ilyen hibáktól. (Általános megbotránkozás. Halljuk, halljuk!) Ugy-e bár, kérem alássan, ez a szó: »ide«, közelebbi tárgyra, vagy személyre mutat s ez a szó: »oda«, továbbit fejez ki. (Általános helyeslés.) Azt sem tagadhatja senki, hogy egy általunk nem ismert, vagy távolabb vidéken lakó ember nincs oly közel hozzánk mint egy helybeli, vagy ismerős, pláne egy rokon s mégis a tőlünk távolabb állókat »idegeneknek« nevezük, holott »odagonoknak« kellene. (Helyes, úgy van! hangzék mindenfelől.) Továbbá méltóztattak már hallani, hogy József császár idejében szégyen volt magyarul beszélni s azt tartották, hogy a magyar beszéd csak parasztnak és kocsisoknak való. (Sajnos, úgy volt!) Igen, mert sok otromba

Kivánom, hogy minél kevesebben vegyék igénybe az emberbarátok ezen igazán nélkülözhetlen intézményét. Óhajtom, hogy minél többen adakozzanak e célra. De legjobban szeretném, ha az olyatén emberbőrbe bujt s *urnőknek* vagy *uraknak* nevezett lényeket látnám ott a meleg szobáskában potyaebédelni, akik ma selyemben-bársonyban járnak, pezsgőznek, bankettiroznak, dözsölnek ejeleken át, a cigánnyal reggelig huzatják, elkártyáznak egy éjjel pár száz forintot, fogatokat tartanak, páholyt bérelnak, forintos szivarokat szivnak... és mesés összegeket költenek — a látszat szerint kegyeletből — halottaik sirjainál, — szóval mindenkor és mindenre van pénzük, csak éppen akkor süketek és vakok, amidőn ember-társaik segélyéről, nyomorult megélhetéséről van szó.

Bizony, bizony mondom nektek, addig adjatok, míg *kérnek* tőletek. A szentírás is úgy diktálja: zörgesetek és nyitattik, kérjetek és adatik.

Kövessétek tehát az irás ez utóbbi szavait. Mi kérünk, ti adjatok. Ha nem adtok, majd akkor azok, akik nem kaptak, zörgetés nélkül is nyitni fognak — a télen. (Igy gondolkoznak ám sokan!)

Mi hogy ne így, hanem *amúgy* legyen — mindnyájunknak kívánom!

Ban-Dyka.

kifejezés volt akkoriban a magyar nyelvben. (Halljuk!) Tudják azt önök jól, hogy ez a szó »korona« annyit jelent, mint »koszoru« s nagyon furcsán hangzott ez a szó: »koszoru csősz«, de könnyen össze is lehetett ez a magas állást téveszteni a sirásóval, ki szintén szokta őrzeni a koszorukat a temetőben. E miatt változtatták át a koszoru csősz címet az elegánsabb hangzású »koronaőrre«.

Azonban még most is vannak nyelvünkben drasztikus kitétek (Halljuk, halljuk!) pl. krumplicsős, kukoricacsős. Én sokkal szebb hangzásuaknak találnám ezeket helyett a burgonyaőr és a tengeriőr elnevezéseket, (helyes, helyes, szűnni nem akaró viharos taps.) Én tehát arra kérem a tekintetes gyűlést, hogy e tárgyban a Magyar Tudós Akadémiához feliratot terjeszteni méltóztassék, hogy az idegen szó oda-gonnal, a krumplicsős burgonyaőrrel s a kukoricacsős tengeriőrrel cseréltesse ki. (Általános helyeslés és éljenzés. Szónokot számosan üdvözlök.)

Szavaim befejeztével az elnök állott fel, ki indítványomat egyhangú elfogadásra ajánlotta, de a kukoricacsős kifejezést meghagyatni javasolta, mert ugymond, ha e helyett tengeriőr kifejezést használunk, sokan azt fogják gondolni, hogy az a nagy világtengereknek valami előkelő hivatalnok; de meg akkor Petőfi halhatatlan Kukorica Jancsiját is fel kellene cserélni Tengeri Jánossal, a mi tekintve, hogy ez a szó »tengeri« csak 3 tagu, holott »kukorica« 4 tagu szó, nagy zavart idézne elő a versben.

Az ilyképpen módosított indítvány nagy lelkesedéssel elfogadtatott az Akadémiához való rögtöni felterjesztésre. Egyben az elnök indítványára engem egyhangulag diszelnökké választottak örök időkre.

Napirend 1897 november 5-én.

Naptár: péntek, november 5. — Róm kath.: Imre. — Prot.: Imre. — Görög-kel. (okt. 24.) Aretasz. — Zsidó: Marcheswan 10. Nap két 6 óra 35 perckor; nyugszik 4 óra 20 perckor. — Hold két 2 óra 21 perckor délután; nyugszik 2 óra 23 perckor éjjel.

Időjárás: hőmérséklet 2 Celsius fok meleg; légnyomás 756. — Kilátás: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: száraz, hideg idő várható.

Színház: »Virágcsata«, operette itt először.

— (**Károly napja.**) Ma délelőtt 9 órakor a megyei tisztikar testületileg tisztelgett Kószits Kamill főjegyző vezetése alatt *Trizler* Károly alispánnál, akit ugy mai névünnepe, valamint a német császártól kapott kitüntetése alkalmából a tisztikar nevében melegen üdvözölt a beszédet tartó főjegyző. Az alispán meghatva fogadta a megemlékezést s aztán rövid, de szívélyes választ adva, a megjelentekkel sorra kezét fogva, elbocsátotta a tisztelgőket.

— (**Iskolalátogatók kinevezése.**) A vallás- és közoktatásügyi miniszter a középiskolák, felső kereskedelmi iskolák (akadémiák), tanítóképző-intézetek, polgári és elemi népoktatási intézetek a folyó 1897/8. tanévben való látogatására most nevezte ki a kiküldötteket. A kiküldöttek között *Gyulay* Béla dr. a pécsi polgári leányiskola látogatásával is meg van bízva.

— (**Még egy házfelavatás.**) Igazi bohém társaság gyűlt össze tegnap este Somogyi Károly szinigazgató meghívására a gyár-utcában fölépült s nagy kényelemmel berendezett »saját ház« felavatási ünnepélyére. Ott voltak az öt szobában elhelyezett asztalok körül a társulat összes női és férfi tagjai, *Majorossy* Imre polgármester, *Vaszary* Gyula főkapitány, *Rauch* főmérnök, *Hortoványi* orsz. képviselő, a »Magyar Állam« szerkesztője, *Schneider* István felügyelő igazgató, *Egry* Béla

dr. ügyvéd, a színházi orvosok, a helyi sajtó munkásai és a legkedélyesebben töltötték el az időt egész addig, míg a göncöl-szekér messzire lehanyatlott a horizont alá. Természetesen dikciókban nem volt hiány. Maga a házigazda kezdte meg, elmondva a többi közt, hogy 34 évi művészeti pályája alatt sikerült e hajlékot felépítenie és hogy azt azok közül a városok közül, a hol mint igazgató megfordult, éppen Pécssett emelte fel, ez azért van, mert legjobban megszerette e város társadalmát, amelyre emelve poharát, a pécsi közönség nevében szívélyesen üdvözli a város fejét, a polgármestert. Beszéltek még Hevesy Gábor, Kozári Gyula, Andorffy, Pleininger Ferenc, de különösen nagy tetszést aratott *Andorffyné* szellemes és talpraesett felköszöntője a házigazdára és családjára. S míg az áradó jókedv a terített asztalok mellett vadlósztokban megnyilatkozott, az alatt a fiatal-ság nagyban aprózta a szomszédos terem parkettjén, melyhez a talp alá valót Rác Gusztó fél bandája szolgáltatta. Somogyiék igen lekötelezték a társaságot magyaros szívélyességükkel és előzékenységükkel, mert bizony meg kell vallani, hogy Pécs városában nagyon ritkák manapság az efféle összejövetelek, ahol a szellemi munkások találnak érintkezési pontot a művészgárdával. Kedélyesség dolgában pedig az ilyes összejövetelek állanak mindig első helyen. Együttal hallgatag névünnepét is tartotta az igazgató, s egyenkint fogadta a gratulációkat, amint ez a hír szájról-szájra járt a vendégek közt.

— (**Uj anyakönyvvezetők.**) A belügyminiszter Baranya vármegyében anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte a németbolyi kerületbe *Kovács* Lajost, a sásdiba *Farkas* Györgyöt, a mekényesibe *Falb* Gyulát és a kácsfaluiba *Pigethi* Antalt.

— (**Uniformisok napja.**) Diszbe öltözött, ünnepies, feszes tartású tisztek élénkítették ma a város utcáit. Ritkán látott, ismeretlen uniformisos alakok keltettek érdeklődést mindenfelé s ezek voltak a tartalékos tisztek, a kiknek ma volt a szemléjük. Erre az egy napra kellett felöltöniök a reglementvorschriftos diszgyenruhájukat és ezért sereglettek ma össze a városban, hogy a szemlén jelentkezzenek. Az uniformisok különböző neme, a tartalékos tisztek sokasága — kik máskülönbben a legnagyobb részben jó férjek és boldog családapák, de erre az egy napra Mars hiveivé szegődtek — volt a mai nap látványossága és egyetlen érdekes eseménye. Csak Nap uram ökegyelmétől nem vala szép, hogy már hetek óta tartó bujdosásából ma sem került elő és nem ragyogtatta sugarait az uniformisokon! A honvédség kötelékébe tartozó tisztek a Fejérváry laktanyában gyűltek össze mintegy 60-an, ahol *Horváth* őrnagy fogadta őket s fölolvasta az ilyenkor szokásos fölolvadni valót. Ezután a 19. honvédezred tartalékos tisztjei külön kihallgatásra mentek *Buttykay* ezredparancsnokhoz, amely után a dandárparancsnoknál tiszteltek. A közös hadsereghez tartozók a Frigyes laktanyában végezték a bemutató szemlét, számszerint 54-en, ahol *Brillmayer* alezredes fogadta őket. Miután itt is minden forschriftosan ment, a tartalékos tisztturak megcsörgették egy kissé a főbb utcákban kardjaikat, azután átvedlettek civilekké.

— (**Himen táblájáról.**) A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Zsombori Lajos, rk., Budapest — Wagner Anna, rk., Pécs;

Dudás Mihály, rk., Kapos-Szekcső — Sarkantus Anna, rk., Kapos-Szekcső;

Skerbis Bertalan, rk., Pécs-Bányatelep — Kresz Anna, rk., Pécs-Bányatelep;

Szalay Lajos, rk., Pécs — Nyikos Anna, rk., Pécs;

Vilcek József, rk., Somogy-Szent-Miklós — Salamon Anna, rk., Budapest;

Deli János, ev. ref., Pécs — Szorgovszky Rozália, rk., Pécs;

Bors János, rk., Szegzárd — Cank Erzsébet, rk., Szegzárd;

Gábel Antal, rk., Pécs — Mahr Anna, rk., Pécs;

Bekker Sándor, rk., Pécs — Stivi Aranka, rk., Pécs;

Pinterics István, rk., Heresznye — Preszecsén Mária, rk., Vizvár.

— (**Földönfutók.**) A kozári szőlőkben húzta meg magát a nyáron egy szegény napszámos a feleségével és három kis gyermekével. Nem volt semmijök s a férj napról-napra verejtékes munkájával kereste meg a számukra a betevő falatot. Egyszerre azonban bekerült a városi közkórházba és még most is ott van betegen. A felesége a három apró gyerekekkel bejött Pécsre és itt akart volna munkához jutni, de bizony ő is betegeskedni kezdett s végre még a kis kamráért, hol lakott, sem birt fizetni. És ki kellett most abból a szegényes lyukból is mennie s tegnap este gyerekeivel együtt sirva ment a rendőrségre s ott elpanaszolta a baját. A szerencsétlent most apró gyerekeivel együtt ott tartják pár napig a rendőrségen, a míg illetőségi helyüket meg tudják állapítani s akkor aztán haza küldik őket falujukba, hátha otthon nem kell annyira nyomorogniok.

— (**Dalestély.**) A »Vasas-Bányatelepi Dalkoszoru« saját alapja javára folyó hó 13-án (szombaton), a Kreuzer János-féle vendéglőben (Vasas, II. akna) tánc és előadással egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. Műsor: I. »Házánk.« Előadja a Dalkoszoru. II. »Apfelstrudl.« Vorgetragen von Ig. Csunderlik. III. »Cis u. Trans.« Comische Scene Personen: Böhme Fr. Paurics. Ungar R. Farkas. Kellner A. Rónaky. IV. »Der Simandl.« Vorgetragen von Fr. Eilinsfeld. V. »Schüchterne Liebhaber.« Personen: Baron Flitterberg Ronaky. Thomas, Diener F. Paurics. Lory, Stubenmädchen Fr. Szupancsics. VI. »Der Ratenkassier.« Vorgetragen von Ig. Csunderlik. VII. »Egy baleset.« Előadják: Farkas R. és Szupancsics k. a. VIII. »Kaffeeklatsch.« Előadja a Dalkoszoru. A zenét egy jó népzenekar látja el. Beléptidij személyenkint 60 kr., Családoknak 1 frt. Kezdeteste 8 órakor.

— (**Eltűnt ember.**) *Reitmayer* Jenő, kaposvári asztalossegéd, még ez évi augusztus 18-án eltávozott Kaposvárról s azóta hozzátartozói nem kaptak róla semmi hírt. Végre is eltűnését bejelentették a kaposvári szolgabírósnak s az most körözvényben keresteti az eltűnt embert. *Reitmayer* sümegi születésű, 29 éves, róm. kath. vallású és mindig azt

emlegette, hogy felcsap színésznek, mert nagy kedvet érez a színpadhoz. Nem lehetetlen tehát, hogy valami vándor színésztruppnál van és a dicsőség hajhászása közben elfeledkezett övéiről s nem értesíti őket. A kaposvári szolgabíró megküldte köröztetését a pécsi rendőrségnek is s ha talán valaki tud valamit az eltűnt emberről, jelentse be a rendőrségnél.

— (**Razzia.**) Az éjjel rendőrségünk razziaát tartott és nem kevesebb, mint tizenkét hely és munkanélküli csavargót fogott össze. Az elfogottak bekerültek a börtönbe s ott lesznek mindaddig, míg illetőségi helyüket meg tudják állapítani; mikor aztán haza fogják őket toloncolni.

— (**Fellépett állatjárvány.**) Csak nemrég adtunk hírt arról, hogy megyénkben szűnik a két év óta tartó sertésvész és ha a javulás állandó lesz, e hónapban vészmentesnek lehet kimondani a vármegye területét. De hát e reménynek elébe vágott most az a körülmény, hogy a pusztító állatjárvány most megint egygyel több községben grasszál, mert — a mint értesülünk — Matty község sertéállományában a sertésvész fellépett. A véstől megszállt község alispáni rendelettel zár alá helyeztetett.

— (**Hurokra került szélhámós.**) Veszedelmes szélhámóst tartóztatott le a csendőrség, a ki huzamos ideig üzte gonosz mesteriségét az ország igen sok helyén. Arlet Ferencnek hívják a jó madarat, a ki különös előszeretettel az egyházfejedelmek és lelkészek jótékonyágával és jóhízműségével élt vissza. A 25 éves fiatal embert a debreceni gazdasági iskolánál elkövetett sikkasztása miatt három évi fegyházra ítélték. Büntetését március elején töltötte ki, de alig szabadult meg a szegedi csillagbörtönből, máris visszatért a rossz utra. Szegeden ugyanis belopódzott a 46-ik gyalogezred ruhatárába, onnan egész katonai öltözetet, fegyvert, kardot vitt el s azzal elindult Szabadkára. Itt beállított a plébániára, azt beszélte, hogy mint őrmester elvesztette a század zsoldját, úgy, hogy most nagy baj fenyegeti. A jó szívé plébános megszánta a kalandort és 15 forinttal bocsátotta el. Mikor Arlet látta, hogy ezzel a módszerrel könnyen szerezhet pénzt, elhatározta, hogy az egyházférfiak jószívűsége révén folytatja mulatozását. Körutat tett az országban, meglátogatott minden plébániát és rendházat s 20—100 forintot sikerült kicsalni minden egyes látogatásánál. Az eredményes körutat Budapesten szakította meg. Itt már fölcserélte az őrmesteri egyenruhát a tisztí uniformissal s így folytatta megszakított országos körutját s Pécsen is járván Troll pécsi püspöki helynöktől is kikönyörgött nagyobb összeget. Közben a lelkészek adományait sem vetette meg s eléggé szabadelvű volt, hogy valláskülönbségre való tekintet nélkül zsarolja meg őket. Már alig volt város Magyarországon, melynek lelkészeit nem szedte volna rá a pillanatnyi pénzavarba jutott «katonatiszt», mikor most végre hurokra került.

— (**Ujabb gyász.**) Hamedli Gyulát és nejét szül. Schellenberg Irmát újabb gyász érte. Ártatlan, kis hathónapos leánykájuk, *Emília*, az éjjel az angyalok közé szállt. A bánatos szülők csak nemrégem temették el egy kis gyermeküket, a ki a most meghaltnak ikertestvére volt s ime már a másikat is el-

szólította körükből angyalai közé az Ég Ura. A kis halott temetése holnap délután félnégy órakor lesz a király-utca 21. számú házból a budai külvárosi temetőbe, hol a kis halottat már ott nyugvó ikertestvére mellé fogják helyezni.

— (**Vizsgálat a mohácsi szerb tanító ellen.**) *Jorgovics* Sándor, a budai g. k. szerb egyházmegye tanfelügyelője, tegnap vizsgálatot foganatosított Mohácson Jankovics György ottani tanító ellen több rendbeli fegyelmi vétség miatt. Egyike a fegyelmi vétségeknek abból a sajtópörből ered, melyet Bolyárics Gavril mohácsi esperes folytatott a tanító ellen a szegedi sajtóbíró előtt. Az esküdtszék tudvalevőleg a tanítót a vád alól felmentette, de a kuria az eljárást elévülés miatt megsemmisítette. Most azonban az egyházmegyei sztszék fegyelmi-re vette a dolgot; mert az inkriminált cikkben Jankovics az esperest «orangutangnak» nevezte, s egyéb meggyalázó kifejezés mellett azt állította felőle, hogy hiveit állatiassággal lealacsonyítja. Felhívta a tanítót, igazolja magát és állításait; mert ily viseikedés mellett a pappal egy hitközségben nem maradhat. A tanító mentségül az esperes részéről szenvedett üldözést hozta fel. Általános a felfogás, hogy vagy az egyik, vagy a másik el lesz helyezve Mohácsról; mert különben a hitközségben a béke nem fog helyreállani.

— (**Megégett kisleány.**) Szomorú vége lett Szentkúton egy gyerekjátéknak, melyet *Antl* János, ottani lakos, négyéves *Anna* nevű leánykája több gyermek társaságában csapott. A gyerekek, s velük a kis leány is, elmentek *Pilláry* János kertjébe s annak száraz falevelektől belepert utjain játszadozva, arra a szerencsétlen gondolatra jöttek, hogy a száraz levelekből tüzet raknak. Meg is tették, de a tűz feletti örömük egyszerre rémületté változott, mert a kis *Antl* Anna ruháscskája valahogy tüzet fogott és égni kezdett. A leányka sirva kiáltozott segítségért, de gyerektársai nem birtak rajta segíteni, hanem rémülve futottak szüleikért. De mire emberek érkeztek, a szegény kis teremés már összeesett és egész teste megégett s óriási kinjaitól ma reggel megszabadította a halál. Az esetről jelentés érkezvén a pécsi szolgabíróhoz, a járásorvos kiment a helyszínére, az orvosi vizsgálat megejtése végett.

— (**A gyerek.**) Már vagy egy hete bent kóborog a városban, mert el kellett hazulról szöknie. Kódorgott erre-arra, itt-ott adtak neki kenyeret. Egy derék borbély meleg ruhába öltöztette s körül is nyirta azonnal az apró ember kócos fejét. Így mikor ma a rendőrség elé került a gyerek, egészen rendes formája volt neki.

— Miért kódorogsz? — kérdezte tőle a biztos.

Az okos szemü, nyolc éves *Miska*, egy érett ember komolyságával válaszolt:

— Mert nem tehetek mást.

— Hol laktál eddig?

— Otthon.

— Aztán mért jöttél el?

— Azt mondta az apám, szökjek meg, ha üt a felesége.

— Aztán ütött?

— Ütött ám.

— Hát az apád hol van?

— Idebe dolgozik a városban, mert igen szegény ő is.

— Édes anyád az neked, akitől elszöktél?

— Dehogy — sóhajtott a fiú — dehogy. Rég meghalt az enyim . . .

— Iskolába jártál-e?

— Jártam.

— Olvasni tudsz-e?

— Hogyne. Akár a folyóviz.

Elébe is adott a biztos azonnal egy szép stílusú művet, a város szabályrendeletét. Azt aztán olvasni kezdte bátran, hogy jobban az se tudja, aki csinálta.

Az apró ember most a rendőrség vendége. Elűzentek az apjáért, hogy megtudják tőle, voltaképpen mit akar a fiával.

— (**A virtus áldozata.**) Egy siklósi-utcai korcsmában mulatott tegnap este három falusi ember. Az egyik közülök, *Csák* János, ivás közben a virtusra terelte a beszédet. És nagyon önérzetesen kardoskodott a mellett, hogy őt virtus dolgában nem győzi le senki s mikor nem akarták neki elhinni, felkapott egy erős, vastagfalu poharat és egy nyomásra összeroppantotta. A virtus sikerült, de az összetört üvegdarabok összevagdalták a kezét, úgy, hogy abból csurogva özönlött a vér. Végre is orvost kellett hívni, a ki az ember kezét be-kötözte, a ki a virtus ilyen szomorú következményét viszi most haza a falujába, hol hetekig képtelen lesz összevagdalt kezét munkára használni.

— (**Szerencse a szencsétlenségben.**) Tegnap este a Makár-utca végén egy hirdi fuvaros kocsija nekiment a sötétben egy másik kocsinak és mindkét kocsi kereke összetört s *Kis* Pál, hirdi lakos, a kocsi gazdája az összeütközés következtében lebukott a kocsiról. S bár fejjel esett a földre, egyéb baja nem történt, mint hogy homlokán kisebb sérülést kapott, melyet azonban még a helyszínén bekötözött. Ez volt a szerencse a szerencsétlenségben, mert a nagy összeütközés miatt könnyen nagyobb baleset is érhetne volna, mivel alig egy arasznyira esett fejével a toporzékoló lovaktól, melyek csaknem agyontaposták.

— (**Kizsebelt asszony.**) *Fekete* Jakabné, lothárdi lakosnő ma reggel bejött Pécsre, hogy itt egy ismerősétől nagyobb összeget vegyen fel, melylyel az neki tartozik. Az adós azonban nem tudta mind megfizetni a követelését s végre is az asszony megelégedett 15 frttal s azt zsebkendőjébe kötve, indult hazafelé. Közbe betért egy szigetország-uti kereskedésbe s ott vásárolt egy forint áru apróságot. A többi pénzt vissza tette a zsebébe, de mikor később kereste, nem találta sehol. Az utcán kizsebelte valaki, de hogy ki, azt nem tudja. Kárát bejelentette a rendőrségnél s csak a véletlent áldja, hogy nem kapta meg az egész összeget adósától, mert akkor most hatvan forintját siratná.

— (**Szerelem miatt.**) Egy fiatal, tizenöt éves leányt keres most a rendőrség. A fiatal leány *Nádas*ról jött be Pécsre szolgálni a nyáron s itt hamarosan megismerkedett egy katonával, a ki szeptember végén azonban levetette a mondurt és haza ment a somogy megyei Szillba gazdálkodni. A fiatal leány sokáig busult utána s tegnap aztán fel-

pakkolt és minden szó nélkül elment a szolgálatadója házatól. A leány eltűnését bejelentették a rendőrségnél s most mindenek előtt a volt kedvese falujában fogják keresni, mert az a legnagyobb valószínűség, hogy a szerelem miatt gondolta magát rá a szökésre és utána ment annak, a kit fiatal szívével annyira megszeretett, hogy nem tud tőle távol élni.

— **(Határőrvidék.)** Huszonöt éve mult e hó elején annak, hogy a régi katonai határőrvidéket megszüntették és az országba bekebelezték. A pancsovai tanító-egyesületnek eszébe jutott ez az évforduló és a kormányelnök útján hódoló ragaszkodását fejezte ki a királynak. Van tehát legalább egy helye a volt határőrvidéknek, ahol a visszacsatolás negyedszázados évfordulóját megünnepelik.

— **(A katonaiskolák reformja.)** A katonai alreáliskolák növendékeit, ha a negyedik évfolyamot elégséges eredménnyel végezték, valamelyik gyalogsági hadapródiskola első évfolyamába osztották be. Az utóbbi időben mind gyakrabban fordultak elő oly esetek, hogy a növendékek készakarva nem igyekeztek „elégséges”-nél kedvezőbb általános eredményt elérni, hogy így valamelyik hadapród iskolába osztassanak be, melyek nagyobbraoszt nagyobb városokban mint Bécs, Budapest, Prága stb. vannak elhelyezve, hol azután szabadidejüket kellemesen eltölthetik. A közös hadügyminiszter legutóbb kibocsátott rendeletei egyikében eme visszaéléseknek vett véget. A miniszteri rendelet szigorúan

meghagyja, hogy a nagyobb városokban elhelyezett hadapródiskolákban ugymint: Bécs, Budapest, Prága, Liebenau és Königsfeldre semmi szín alatt se osszanak be alreáliskolai növendékeket, sőt a többi gyalogsági hadapródiskolákban elhelyezett volt katonai alreáliskolai növendékeket 1—2 év múltán is csak az esetben helyezték át az előbb említett városok hadapródiskoláinak valamelyikébe, ha az illető növendékek jó általános előmenetellel nem bírnak és jó magaviseletet tanúsítottak. Az alreáliskolák növendékeit csak az esetben helyezik át a hadapródiskolába, ha egy felvételi vizsgának vetik alá magukat; ha a vizsgát nem teszik le, úgy a növendékeket visszadják hozzátartozóiknak. Megírtuk, hogy a közös hadügyminiszter röviddel ezelőtt elrendelte, hogy a hadiskolák ama növendékei, kik nem mint tiszthelyettesek hagyják el az intézetet, hadapród-káplárokká neveztesse ki. A hadügyminiszter legújabb rendeletéből kitűnik, hogy mindama növendékeket, kik a hadapródiskola negyedik évfolyamát „elégséges” általános eredménnyel végzik el, ezután csak káplárokká nevezik ki a hadapródi ki-nevezések alkalmával.

Avult pénzeket érmekeket, régi tallérokat és ezüst huszasokat, mint mindennemű régiséget készpénz mellett a legmagasabb árban avagy cserében, más tárgyak ellen vált be **SCHÖNWALD IMRE** ékszerész Pécsen Király-utca (Hattyu-épület.)

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL;

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	„ 1901. sz.*)	gyors „ „	8 „ 24 „
Bécs	„ 8711. sz.**)	vegyes „ „	8 „ 29 „
Vinkovce	„ 8702. sz.	személy „ „	9 „ 49 „
Budapest	„ 1905. sz.	„ „ d. e.	11 „ 33 „
Uj-Domb.	„ 1953. sz.***)	vegyes „ d. u.	2 „ — „
Brood	„ 1906. sz.***)	személy „ „	4 „ 20 „
Bécs	„ 3701. sz.	„ „ „	6 „ 34 „
Brood	„ 1908. sz.	„ „ este	8 „ 18 „
Budapest	„ 1909. sz.	„ „ éjjel	11 „ 30 „
Mohács	„	„ „ reggel	5 „ 35 „
„	„	„ „ d. e.	9 „ 49 „
„	„	„ „ d. u.	4 „ 20 „
„	„	Tv. szsz. este	8 „ 18 „

Minden alkalommal átszállás Villánynál.

Művészet, irodalom.

○ **Becstelenek.** Rovetta nagyhatású drámája tegnap este közepesszámu közönség előtt került színre. A mult szezonból ismert szereplők mellett új szereplő kettő volt a darabban: *Hevesi* és *Hunyady*. Az utóbbi Somogyi direktor szerepét, Sigismondi bankárt járszotta elfogadhatóan; az előbbi a vén rouét, Eliz atyját, de hiányzott játékból a finomság és elegancia, melylyel Laudai tavaly ezt az ellenszenves alakot hatásossá tudta tenni. *Csiky* Moretti Carlo szerepében még a tavalyinál is különb alakítást nyújtott s főképp a második felvonásban játszott elementáris

— Nos én azt hiszem, hogy Bechwood környékére valami csinos idegen nő tévedt el és most Maud kötelességének tartja, hogy ott maradjon, hogy övét megnyugtassa maga felől.

— De ez nem minden — folytatta Myra ajkát biggyesztve. Jasper bácsi írja, hogy Maud nem jöhet, de azért vette azt a szabadságot magának, hogy helyébe egy másik fiatal hölgyet küldjön s reméli, hogy miss Meadows Madge lesz a legalkalmasabb az ő helyén. Ő 20-án, ez éppen ma van, reggel kilenc órakor érkezik hozzá. Anyánk már a kocsit ki is küldötte a vasutra, hogy elhozza.

Constance felugrott a székről s összecsapta a kezeit. Még Blanche kezéből is kiesett a nyitott könyv, annyira elbámult.

— Képzeljétek csak el, hogy egy zsémbes öreges asszonyféle jönne — mondta aztán a könyvet újra fölemelve.

— No de az már nem tréfa, ha az sülné ki a dologból, hogy a jövevény csinos és fiatal s kettőtököt túlszárnyalná szépségével — vágott közbe Constance. No ez nagyszerű tréfa volna nekem.

— Elhallgatsz mindjárt Constance? — szólott Blanche parancsoló hangon.

— Inkább magadon uralkodjál, mintsem hogy nekem hallgatást parancsolj — felelte Constance . . .

— Hát érdemes ennyire képzeliődőnek lenni és összeveszni egy ilyen hölgy miatt? — mondta Myra a lábával toppantva. Inkább azt találjátok ki, hogy micsoda ujságot tartogatok én a számotokra.

— Hát nem megmondtam már neked, hogy talányok

s nem tagadhatták meg a gentleman kérelmét, mikor kijelentette, hogy a hölgy az ő felesége. Hajlékot adtak neki. És azután elmondták a betegségének lassu lefolyását, a fölépülését és azt is — hogy azóta nyomtalanul eltűnt.

A fájdalomtól összerándult a szegény öreg ember arca. A homlokán kidagadtak az erek, sápadt arcáról pedig nehéz cseppekben pergett le az izzadság.

Ezt a hallgatag, szívtépő fájdalmat irtózatossal látta. Azt gondolták, a szive reped meg a szegény Meadows Georgnak.

Különös, a vén kisasszonyok egészen elfelejtették fölemlíteni, hogy Duncan is tett látogatást náluk.

— Nem is képzelték el önök, hogy mennyire szerettem ezt a gyermeket! — kiáltott föl Meadows Georg, megtört hangon. Mindenem volt ő széles e világon, amit csak szerettem. De boszut állok érte Dalrymplén. Nem nyugszom addig sem éjjel, sem nappal, amíg az én Madgém gyalázatát meg nem toroltam. Önök azt hiszik, hogy ő meghalt?

Olyan aggodalmas pillantást vetett rájuk, mintha már előre is remegne a választól.

Azok csak a fejükkel bólintottak. A keserves sirás miatt szót sem szólhattak. E pillanatban többen jöttek a szomszédok közül, hogy segítsenek Madget keresni.

Csoportosan álltak meg a kert ajtajában. A szive elszorult s mintha álom lett volna, úgy érezte Meadows Georg, mikor közeledett hozzájuk.

— Még a nyomát sem találták meg az én kis leánykámnak? — kérdezte kissé habozva.

Az emberek elfordultak.

— Az isten szerelmére kérem, beszéljenek hát! Ezt a bizonytalanságot már tovább nem bírom elviselni.

erővel. P. Kovács Mariska szintén jobb alakítást mutatott be Elizben, mint tavaly s elismerésre méltó igyekezettel törekedett a drámai jelenetek akadályait legyőzni. *Angyal* Ilka Fornarisnéja most is a régi jó volt, valamint *Ráthonyi* Therezája is. *Moretti* Carlo pedig megint agyonpuffantotta magát a színpalak megett; no de hát ha úgy írja azt elő a fordító, illetve a szövegkönyv! (→)

Törvényszék.

§ **Dupla gondatlanság.** Folyó évi június 12-én *Pandur* Antal, kácsfalui lakos, még két fuvarostársával együtt, téglát szállított kocson Eszékre. Leghátul ment *Pandur* Antal az ő kocsijával s mikor a Csillag-csárdához érték, bár az ároktól határolt keskeny uton három asszony is igyekezett, mégis nekijárt, hogy majd elkerüli az előtte haladó *Bosnyák* Mito kocsiját. A két kocsit így összeközték és a lovak félreugorván, a három asszony közül egyet, *Rittinger* Katalin férj. *Braun* Józsefnét az árokba lökték s az utána fordult kocsirol a téglák rázuhant, a szegény asszony arcán és hátán sérült meg súlyosan, egyik karja pedig eltört és kifecamodott s mivel nem gyógykezelte, még most sincs helyretéve. *Pandur* Antal ellen gondatlanságtól okozott súlyos testisértés vétségeért megindítván a büntető eljárás, ellene tegnap délután tartották meg a pécsi kir. törvényszéknél a végtárgyalást s miután *Jellasi* István dr., törvényszéki orvos, konstatálta, hogy

az asszony sérülései husz napon túl gyógyultak — elítélte a bíróság 3 heti fogházra és behajthatatlanság esetén 2 napi fogházra átváltoztatandó 10 frt pénzbüntetésre. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint a közzádló felebezett, az utóbbi a vádlott terhére.

Ez volt az első gondatlanság. A második gondatlanságot abból a tényből állapította meg a bíróság, hogy mikor *Gonda* Sándor dr., dár-dai tb. járásorvos, a sérült asszonyt megvizsgálta, olyan bizonyítványt állított ki, hogy rajta külső sérülések nem láthatók. Mivel pedig a törvényszéki orvos konstatálta, hogy az asszony külső sérülései husz napon túl gyógyultak: így a hivatalos bizonyítvány kiállítása körül szintén gondatlanság forog fenn, — a bíróság elhatározta, hogy az orvosi bizonyítványt és a törvényszéki orvos felülvéleményét másolatban átteszi Baranyavármegye alispánjához a hivatali gondatlanság miatt fegyelmi eljárás megindítása céljából.

Közgazdaság.

□ **Lótenyésztés.** A kaposvári uradalom lótenyésztése pár év alatt jelentékeny színvonalra emelkedett. Messze földről jönnek a vevők Kaposvárra, hol az uradalom méneséből kiváló luxus és használati lovakban válogathatnak. Legújabbán már a nőri fajta munkás lovakból is van eladó fölösleg. Ebből a fajtából kitűnő anyagot szerzett be az uradalom; pár évvel ezelőtt egy pompás ardeni mént vett, mely impozáns formáival allandó szenczióját képezte a kaposvári utcáknak, merre

a népszerűvé vált „Velocipéd“ nevű ménnyereg alatt kocsiba fogva megjelent. Velocipédet azonban, tenyésztési okokból, el kellett adni, az állam vette meg; helyette azonban vettek egy kevésbé nagy és nehéz, de annál szebb oldenburgi mént, minél fogva most már nemesebb fajta hintós lovakat is fog produkálni az uradalom tenyésztése. Az idén sok csikót adtak el, nemcsak vidéki amatőröknek és lókereskedőnek, hanem somogy megyei gazdáknak is, kik a kaposvári uradalomból beszerzett lóanyagból méneseket alapítanak. Így tesz a kaposvári uradalom a lótenyésztésnek igazán hasznos és elismerésre méltó szolgálatokat.

TÁVIRATOK.

— **Hettyey püspök Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hettyey Sámuel, az ujonnan kinevezett pécsi püspök tegnap Bécsbe érkezett és a Pazmaneumba szállt meg. Ma délelőtt Talliani nuncius kezébe letette az esküt. Tiszteletére Talliani nunciusról fényes bankett volt.

— **Párbajozó képviselők.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Polónyi, akit Sima Ferenc Székely Béla és Visontai Soma segédei által provokáltattott, mert az „Esti Hírlap“-ban kijelentette, hogy Simával polemikába nem bocsátkozik, ma megbízottjaiul megnevezte Várady Károly és Falussy Árpád ügyvédek. Ezek Sima segédeire levelet in-

— Odaát nyomok látszanak a nedves fűvön — mondta az emberek egyike. Ezek egyenesen a régi bányáreg felé vezetnek. Meglehet, hogy a leánya ott öngyilkosságot követett el.

Halalsápadt lett e percben az öreg Meadows Georg arca.

— Azt csak a jó isten tudhatja. Maradjanak itt addig valamennyien, amíg én magam megyek oda, hogy körülnézzek. Ha ott valami nyomra találok, a legjobban szeretnék egyedül lenni.

Végtelen nagy fájdalom tört ki az öreg ember szívéből, ami nagyon meghatotta a körülötte állókat. Elfordultak, hogy ne is lássák azt a szomorú arcot, mert nem akarták neki megmondani, hogy ott már nem talál semmit sem.

Az emberek látták, hogy Meadows Georg néhány pillanat alatt elérte a bányáreg nyílását, majd a bokrok közt hirtelen előre ugrott és a földről valamit föl emelt. Azután fájdalmas kiáltások töltötték be a leget.

— Madge, óh! Madge! Én drága, kedves, jó gyermekem!

Erre látták, hogy közvetlenül a tátongó üreg közelében lezuhant a földre.

— Azt hiszem, megtalálta, akit olyan nagyon kerestél — mondta az egyik ember részvétellel. Menjünk oda mi is, hogy lássuk, mi történt.

Eszméletén kívül, arcával a földre borulva feküdt a nedves földön Meadows Georg. Az egyik kezében kis keztyűt szorongatott, a másikban pedig fehér patyolat kendőt, amelynek az egyik sarkában művészi himzéssel volt bevarrva „Madge“ neve.

Igy találták ott az oda siető, jószívű emberek.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Glendale egyike a legszebb vidékeknek Skócia éjszakai részében. A ház, amelyet ugyanugy hívnak, pompás kert közepén áll, amelyben a virágok milliói illatoznak. A ház baloldali részéről széles kocsit vezet az országutra, s alacsony kőfal választja el a tengerszél-től.

Még csak reggelre járt az idő. Az izlésesen butorított szobában, amelynek köríves ablakai a kertre nyíltak, három fiatal hölgy ült: a Baronson nővérek. Blanche huszonkét, Myra husz és Constance tizenhét éves volt. Mind a háromnak barna arca, fekete haja volt, de a csinoságuk mellett a természetük nagyon elütött egymástól.

— De Blanche — mondta Myra boszusan a levelet gyűrve össze a kezében, amelyet éppen az imént kapott.

— Ez a Jasper bácsi írása. Mondd hát, mit ír?

— Lehetetlen — mondta Blanche gunyosan és még jobban a karosszékbe illeszkedett. Nagyon nehezemre esnek.

— Maudra vonatkozik? — kérdezte Constance gunyosan.

— Igen — felelte Myra — de hát te próbáld csak megfejteni, mi ez.

tétek, melyben kijelentik, hogy mivel Polónyi úgy informálta őket, hogy az „Esti Hírlap“ tudósítója előtt csak azt jegyezte meg, hogy nem hajlandó hírlapi nyilatkozatokra s csak privátim, nem pedig sértőleg jegyezte meg, hogy nem hajlandó polemiába bocsátkozni, nem látják az elégtételkérés szükségességét fenforogni, miért is részükről az ügyet befejezettnek tekintik. Sima segédei ebbe nem fognak belenyugodni.

— **A Reichsrathból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A délelőtti ülés kevés képviselő jelenlétében csendesen folyik. Az esti ülésen kerül sorra a provizorium. Óriási várakozás.

— **Kormányozható léghajó.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Berlinben egy Jagel nevű ember felfedezte a kormányozható léghajót. Az első felszállásnál lezuhant és könnyű horzsolásokat szenvedett, de maga a kormányzás jól sikerült. Tökéletesítve be fog válni.

— **A Reichsrath alelnökei az uralkodónál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ő felsége ma délelőtt nagyon kegyesen fogadta Abrahamovitz és Kramarz osztrák képviselőházi alelnököket. Nagyon dicsérte magatartásukat s megbeszélte velük a helyzetet.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

E lapok 252-ik számában »Eltűnt lakó« cím alatt közölt újdonságra kinyilatkoztatom, hogy engem a nálam volt munkások döntöttek a bajba, mert rosszul dolgoztak és nekem csak kárt okoztak. Ezért kellett az üzlettemmel felhagynom; de én nem tűntem el Pécsről, itt vagyok és magam ellen a törvényszéknél a csődöt megkérem. A mikor a bíróság megengedi, hogy elmenjek, akkor fogok eltávozni és a csődbíróság majd rendezni fogja tartozásaimat.

Pécsen, 1897. nov. 5.

Krausz Gyula.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

pemetefü-cukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 ft 50 kr-ért bérmentve küld

Réthy Béla

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

5157. szám.
 1897. tlv.

HIRDETMÉNY.

A pécsvárad kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság 1897. évi október hó 27-én 5157. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy **Varasd és Pusztafalu** községekre vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszíni eljárás a nevezett községekben 1897. évi november hó 18-án fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyisint az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Pécsvárad, 1897. október 27-én

Donánszky Gyula
 betétszerkesztő.

Luehkovicz Gábor
 kir. albiró

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek fel.

MÉSZÁROS MIKLÓS

BUDAPEST, V., Nádor-utca 5.

Postafiókszám 237.

A magyar királyi osztálysorsjáték igazgatósága által kinevezett főelárusítójánál kaphatók a

M. K. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

eredeti sorsjegyei.

Meghatározott csekély betét!

Legmagasabb nyeremény-esély!

Legnagyobb nyeremény esetleg 1 millió korona.

Legközelebbi huzás: 1897. évi november hó 11-én.

Megrendeléseknél postautalvánnyal beküldendő:

1 egész	1 fél	1 negyed	1 nyolczad	sorsjegyért.
6 forint	3 forint	1 frt 50 kr.	—75 kr.	

A nyeremények jegyzéke megjelenik minden lapban. — A hivatalos nyereményjegyzéket minden sorjegyvásárlónak 8 nappal a huzás után megküldöm. — Hivatalos játéktervezetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök szét.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő
berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfűző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-uteza sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papiron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,
kerékpár-jelvényes stb.)
kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.